

ZARZĄDZENIE

Dnia 28 marca 2024 r.

w sprawie **V. Ł.**,

w przedmiocie przekazania z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do Republiki Federalnej Niemiec ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania z wniosku obrońcy o wznowienie postępowania w zakresie kosztów zastępstwa procesowego,

1. na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. odmówić przyjęcia wniosku obrońcy ściganej V. Ł. o wznowienie postępowania jako niedopuszczalnego z mocy ustawy;

2. przekazać wniosek obrońcy ściganej V. Ł. Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 8 kwietnia 2017 r., sygn. III Kop 59/17 odmówiono przekazania V. Ł. ściganej ENA z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium Republiki Federalnej Niemiec do dyspozycji Prokuratury Norymberga Fürth w celu przeprowadzenia przeciwko niej postępowania karnego w sprawie sygn. [...]. W postępowaniu przez Sąd Okręgowym we Wrocławiu V. Ł. miała ustanowionego obrońcę z wyboru w osobie adw. B. C., w konsekwencji czego wniesiono o przyznanie kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 14 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz V. Ł. kwotę 1200 zł tytułem zwrotu wydatków z tytułu ustanowienia obrońcy, przyjmując za podstawę prawną treść art. 632 § 2 k.p.k. w

zw. z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. i § 11 ust. 2 pkt 5 w zw. z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Na powyższe postanowienie obrońca skazanej złożył zażalenie. W konsekwencji jego postanowieniem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 1 września 2017 r. zaskarżone postanowienie zostało utrzymane w mocy. W dniu 19 października 2023 r. obrońca V. Ł. złożył do Sądu Okręgowego we Wrocławiu pismo zatytułowane „wniosek obrońcy”, w którym na podstawie art. 632 pkt 2 w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 626 § 2 k.p.k. wniósł o przyznanie ściganej kosztów zastępstwa adwokackiego w łącznej kwocie 9000 zł. W uzasadnieniu wniosku obrońca wskazał na treść art. 190 ust. 4 Konstytucji RP oraz treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 października 2023 r., sygn. SK 105/20, wnosząc o wznowienie postępowania co do obu instancji. Sąd Okręgowy we Wrocławiu uznał się niewłaściwym rzeczowo i przekazał wniosek Sądowi Najwyższemu.

Po zapoznaniu się z treścią wniosku dostrzec należało podstawy do odmowy przyjęcia w celu merytorycznego rozpoznania, jako niedopuszczalnego z mocy ustawy. Zgodnie z art. 540 § 1 k.p.k. instytucja wznowienia postępowania dotyczy postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem. Chodzi tu o postępowanie sądowe, w którym rozstrzygnięto o odpowiedzialności karnej oskarżonego lub, szerzej, o przedmiocie procesu karnego, nie zaś o jakiegokolwiek kwestii incydentalnej, chociażby istotnej dla oskarżonego, rozstrzyganej w toku procesu. Stanowisko to jest ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. postanowienia SN np.: z dnia 29 października 1997 r., II KZ 130/97, z dnia 12 kwietnia 2001 r., III KO 53/99, z dnia 12 czerwca 2003 r., IV KZ 16/03, z dnia 7 maja 2007 r., V KZ 24/07, z dnia 29 stycznia 2008 r., IV KO 118/07, z dnia sierpnia 2008 r., IV KZ 59/08, z dnia 11 września 2008 r., IV KZ 62/08, z dnia 2 sierpnia 2023 r., I KZ 10/23). Postępowania incydentalne mogą być przedmiotem wznowienia tylko wówczas, gdy zapadłe w nich orzeczenia definitywnie zamykają rozpoznanie danej kwestii, wywołując trwałe skutki (zob. postanowienie SN z 25 września 2013 r., III KK 231/13). W piśmiennictwie wskazuje się też, że możliwość wznowienia dotyczy postępowań ubocznych, o ile mają one charakter autonomiczny, względem zasadniczego nurtu procesu, a więc nie mogą być z nim

związane. Przykładem rozstrzygnięcia kwestii incydentalnej, które nie ma charakteru autonomicznego, albowiem ściśle wynika z orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, jest orzeczenie o kosztach postępowania, którego wznowienia domaga się obrońca (zob. zarządzenia SN: z dnia 20 grudnia 2023 r., I KO 115/23, LEX nr 3654961, z dnia 28 lutego 2004 r., I KO 116/23, LEX nr 3690258, postanowienie SN z dnia 25 stycznia 2024 r., I KO 107/23). Wprawdzie § 2 art. 540 k.p.k. nie zawiera tak zdefiniowanego charakteru postępowania, niemniej jednak nie może być postrzegany w oderwaniu od swego normatywnego otoczenia. Skoro zatem w świetle § 1 wznowienie dotyczy postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem to dotyczy on wszelkich podstaw wznowieniowych (zob. postanowienie SN z dnia 23 marca 2023 r., I KZP 17/22).

Autor pisma odwołał się do art. 190 ust. 4 Konstytucji RP i wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 października 2023 r., SK 105/20. Przepis powyższy stanowi jednak, że orzeczenie Trybunału o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane m. in. prawomocne orzeczenie sądowe stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylecia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonym w przepisach właściwych dla danego postępowania. Należy zatem zwrócić uwagę, że w przepisie tym znalazło się odniesienie nie tylko do wznowienia postępowania, ale także do innych instytucji, które umożliwiają podważenie wydanego orzeczenia i ponowne rozpoznanie sprawy. Co więcej, zastrzeżono w nim konieczność uwzględnienia przepisów właściwych dla danego postępowania. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że „wznowienie postępowania” w rozumieniu powyższej normy konstytucyjnej nie jest tożsame ze wznowieniem sensu stricte uregulowanym w danej procedurze, lecz oznacza wszelkie środki prawne, dzięki którym można osiągnąć efekt w postaci ponownego rozstrzygnięcia sprawy adekwatnie do stanu prawnego obowiązującego po derogacji niekonstytucyjnego przepisu. Podobnie, z nadmienionego w piśmie obrońcy wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie wynika, jakoby uchylenie § 15 ust. 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie obligowało do wznowienia postępowania, pomimo braku podstaw w przepisach dotyczących danego postępowania. Stwierdzono w nim, że skarżący oraz inne podmioty

zainteresowane mają prawo do wzruszenia rozstrzygnięć kosztowych wydanych na podstawie uchylonego przepisu na zasadzie art. 190 ust. 4 Konstytucji oraz właściwych przepisów proceduralnych. W zakresie kosztów postępowania taką podstawę przewiduje art. 626 § 2 k.p.k. Przepis ten dopuszcza procedowanie w przedmiocie uzupełnienia rozstrzygnięcia o kosztach, co może finalnie nastąpić poprzez wydanie postanowienia przyznającego dodatkową kwotę. Takie rozstrzygnięcie nie będzie stanowiło reasumpcji, a zatem ingerencji w merytoryczną treść postanowienia o kosztach w sytuacji, w której właściwa wysokość kosztów stała się sądowi znana dopiero po wydaniu zapadłego wcześniej rozstrzygnięcia. Taki nota bene tryb zdefiniowany został również w orzeczeniu SK 78/21 oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., sygn.. akt I KZP 5/23.

Z uwagi na powyższe okoliczności, uwzględniając treść art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. należało zarządzić jak wyżej, odnotowując, że zbliżone rozstrzygnięcia wydano np. w sprawach o sygn. akt: I KO 115/23, I KO 116/23, I KO 113/23, I KO 108/23, V KZ 57/20.

Zasadne stało się jednocześnie, wobec faktu, że obrońca domagał się wydania orzeczenia uzupełniającego powołując się także na treść art. 626 § 2 k.p.k., przekazanie wniosku w tej materii Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu, jako właściwemu rzeczowo do procedowania w tym przedmiocie.

[PGW]

(r.g.)